

Između institucija i zajednice

Podijelite

Ođštampaј

Iz Centra za rehabilitaciju Zagreb

Nekada se smatralo da institucije pružaju sve što treba osobama s intelektualnim i duševnim poremećajima. Sada znamo da smo svi jednaki i da svi imamo pravo živjeti u zajednici. Iako praksa smještanja u zajednicu postoji u Hrvatskoj već gotovo dvije decenije, još ima prijevora, i neki se protive tome da njihovi najbliži iz relativnog mira i sigurnosti institucije odlaze u zajednicu. .

Centar za rehabilitaciju Zagreb pred godinu je dana počeo sa decentralizacijom i sada imaju 17 stanova širom grada sa 68 korisnika za koje skrbi šezdesetak zaposlenika.

„Žive životom kao svi mi. Oni imaju priliku - neki od njih po prvi puta - primiti u ruke mikser ili usisivač za prašinu, dakle živjeti onako kako žive druga djeca ili odrasli ljudi. Podrška je prema potrebama korisnika - negdje je to 24 sata, negdje je manja, ovisno o potrebama pojedinca. Pruža mu se podrška koliko treba - netko ne može biti sam ni po noći, netko može biti sam i dio dana. Nekome je potrebna podrška samo oko raspodjele novca, jer nikada nije imao takva iskustva”, navodi ravnateljica Centra **Ružica Stipčić**.

Ljiljana Malnar Ivanković jedna je od tridesetak roditelja i članova obitelji koji se protive prebacivanju njihovih najbližih iz zagrebačkog doma Orlovac u stanove, odnosno u zajednicu. *„Izgubila bi se redovita medicinska skrb, a osobama koje vrlo teško podnose promjene život u stanu bio bi konstantan šok”,* nabraja ona samo neke od brojnih primjedbi, naglašavajući kako nije protiv zajednice kao jedne od opcija za svog brata smještenog na Orlovcu.

„Mi želimo da se kvalitetna usluga očuva, zadrži i nastavi tako dalje, jer Hrvatska ima kvalitetne stručnjake koji su čitav život nešto dobro radili, i zašto to sada samo odjednom proglasiti da je grozno i užasno samo zato što se zove - ustanova?! I - ono što je bitno - dati više oblika socijalne skrbi: ustanove, stanovi, udomiteljstvo. Znači - da se svakom štićeniku omoguću izbor”, naglašava Malnar Ivanković.

U Centru za rehabilitaciju Zagreb vjeruju da će se uspjeti naći rješenje koje će sve zadovoljiti.

Iskustva su različita. U tri stambene zajednice Udruge za psihosocijalnu pomoć „Susret” u Zagrebu ljudi su došli iz raznih strana, kaže predsjednica Udruge **Radmila Stojanović Babić**.

„Mi pružamo podršku osobama s poteškoćama mentalnog zdravlja na način da oni žive u zajednici uz podršku. Neki s k nama došli iz obitelji, neki iz udomiteljskih obitelji, neki su došli iz institucija, neki su bili beskućnici... Nekada su samo sjedili i gledali u jednu točku, a danas su to ljudi koji imaju i svoju socijalnu mrežu, i neke radne aktivnosti, koji su se ponovo povezali s obitelji - samo je važno imati podršku”, pojašnjava Stojanović Babić.

Udruga za autizam je udruga roditelja koji je imala djecu s autizmom kod kuće i koji su se zapitali - što će biti s našom djecom kada umremo? Sada imaju dvije zajednice sa deset korisnika - sedmero koje je došlo iz obiteljskih domova i troje iz institucija.

„Mogu vam reći da smo zadovoljni načinom na koji su naši korisnici prihvatili život u jednoj manjoj izvaninstitucionalnoj sredini koja je nekako više imitacija jednog obiteljskog života. Nemamo niti jedan prigovor u ovih četiri godine kako korisnici zajedno žive, a kvaliteta života je neusporediva u odnosu na instituciju”, kaže predsjednica Udruge **Slavica Dujmović**.

Interes je toliki da planiraju formiranje još jedne zajednice za osobe s autizmom, ali gospođa Dujmović kaže kako potpora grada Zagreba i države njihovim aktivnostima nikako nije dostatna.

Smještanje osoba s intelektualnim i psihosocijalnim poteškoćama u zajednice umjesto u ustanove praksa je koja u Hrvatskoj postoji još od 1997. godine. Posljednjih je godina to pojačano, u sklopu projekta transformacije i deinstitucionalizacije socijalnih usluga u Hrvatskoj, što ga provodi resorno ministarstvo, pa je otprilike četvrtinu od 46 ustanova za skrb za te osobe počelo svoje štićenike premješati u zajednice, odnosno u organizirano stanovanje. Očekuje se da će ih do kraja godine u zajednice biti smješteno njih oko 1.500, a proces se nastavlja.

Pogledajte

Blinken u Skoplju: Severna Makedonija u SAD ima snažnog partnera

Aktuelno

- Festival svjetla u Sarajevu
- Dačić poručio da će Srbija nastaviti sa usklađivanjem vizne politike sa EU
- Istraživanje RSE: Rusi povezani sa Kremljom zaposleni u najvišem evropskom bezbednosnom telu
- Roditelji ubijene dece traže Memorijalni centar
- Slučaj Vrhovnog suda izaziva strah u ruskoj LGBT zajednici
- Skulpture iz grčkog Partenona u Britanskom muzeju, predmet diplomatskog spora